

Intra-Uteriene Inseminatie (IUI) in de natuurlijke cyclus

Wat is IUI in de natuurlijke cyclus?

Intra-Uteriene Inseminatie (afgekort IUI) betekent het inbrengen van zaadcellen (insemineren) direct in de baarmoederholte (intra-uterien). Bij IUI worden de beste zaadcellen geselecteerd via een bewerking in het Fertiliteitslaboratorium. De IUI vindt plaats in de natuurlijke cyclus. Dit betekent dat de spontane groei van de follikel (waarin de eicel zich bevindt) wordt gecontroleerd door middel van vaginale echo's. Zodra deze groot genoeg is, wordt een hormoon, het HCG (= Gonasi® / Ovitrelle®) toegediend. Dit hormoon zorgt voor de eisprong. Als de eisprong heeft plaatsgevonden wordt de inseminatie uitgevoerd.

Deze folder beschrijft de gang van zaken bij de IUI behandeling in de natuurlijke cyclus.

Wat is de kans op zwangerschap?

De kans dat u zwanger wordt is afhankelijk van uw leeftijd. Hoe ouder u bent, hoe minder kans op zwangerschap. De kans dat u zwanger wordt met IUI in de natuurlijke cyclus is gemiddeld 6% per cyclus. Na 3 behandelingen is gemiddeld 21% van de vrouwen zwanger en 17% krijgt een kind.

Wat zijn de risico's en complicaties?

Infectie

Tijdens de inseminatie mag u geen Chlamydia hebben omdat u dan kans hebt op een eileiderontsteking. Als u er niet zeker van bent dat u geen Chlamydia heeft, neem dan contact op. U krijgt een formulier om een Chlamydia-uitstraling uit de urine af te nemen. De uitslag duurt minimaal 1 week. De inseminatie vindt plaats als de uitslag bekend is.

Hoe verloopt de behandeling?

De vaginale echo's worden in het Centrum voor Voortplantingsgeneeskunde (CVV) gemaakt door een gynaecoloog in opleiding. De bewerking van het sperma vindt plaats in het Fertiliteitslaboratorium en wordt uitgevoerd door een analist. De IUI vindt plaats in het CVV en wordt uitgevoerd door een verpleegkundige.

Wat moet u doen voorafgaand aan de IUI?

- “Mijn Dossier” account activeren. U krijgt een brief met uw persoonlijke code. Let op: de code voor activatie verloopt. Uw juiste emailadres en gsm nummer moeten in uw dossier staan.
- Inschrijving bij de Poliklinische apotheek locatie AMC.

- U slikt dagelijks 0,4 mg foliumzuur om de kans op een kind met een open rug (spina bifida) te verkleinen. U start hiermee uiterlijk op de eerste dag van uw menstruatie.

Hoe spreekt u een IUI af indien kunstmatige eisprong?

Op de eerste dag van uw menstruatie (dit is de eerste dag wanneer u helder rood bloedverlies hebt), geeft u via “Mijn Dossier” de volgende gegevens aan ons door

- De vermelding dat het om een IUI-behandeling in de natuurlijke cyclus met echo gaat;
- De eerste dag van uw laatste menstruatie;
U krijgt een afspraak voor een vaginale echo. U kunt uw afspraak vinden via “Mijn Dossier”. Als u niet over een PC/laptop of smartphone beschikt, dan kunt u dit van tevoren met ons bespreken.
U krijgt een vaginale echo. Wij adviseren u een vrij lege blaas te hebben ten tijde van de echo. Er zijn toiletten in de wachtkamer.
  - Als het eiblaasje groot genoeg is, wordt 5.000 EH Pregnyl® afgesproken. De Pregnyl® zorgt voor de eisprong. De afspraak voor inseminatie vindt plaats ongeveer 40 uur na de Pregnyl®-injectie. De inseminaties vinden dagelijks, meestal vanaf 11.30 uur plaats.
  - Als het eiblaasje niet groot genoeg is, wordt er een nieuwe echoafspraken gemaakt. Dit herhaalt zich tot het eiblaasje groot genoeg is. Meestal betekent dit dat u 1 of 2 keer moet terugkomen.
- De verpleegkundige zal u het zelf injecteren aanleren door een prikinstructie en geeft u folder met de prikinstructies mee.
- Wanneer gaat de IUI niet door?
  1. Als de eisprong al heeft plaatsgevonden. De volgende keer zal de echo eerder worden afgesproken.
  2. Als er geen groei van de follikel plaatsvindt.

Hoe spreekt u een IUI indien natuurlijke eisprong met LH testen?

Op de eerste dag van uw menstruatie (dit is de eerste dag wanneer u helderrood bloedverlies heeft), geeft u via “Mijn Dossier” de volgende gegevens aan ons door:

- De vermelding dat het om een IUI-behandeling met donorsperma gaat.
- Of u gekozen heeft voor ovulatiestesten of echo en Gonasi.
- De eerste dag van uw laatste menstruatie.

Elke cyclus: doorgeven van de eerste dag van uw (laatste) menstruatie (ELM)

Op de eerste dag van uw menstruatie (dit is de eerste dag wanneer u helderrood bloedverlies heeft) geeft u deze datum door via “Mijn Dossier”. Geef uw ELM direct door, uiterlijk op de zevende dag van de menstruatie. Verder geeft u aan of u deze maand wel of niet geïnsemineerd wil worden en of u kiest voor wel of niet voor een echo (kunstmatige eisprong (ziekenhuis monitoring)) wil komen. Mocht u een maand niet geïnsemineerd willen worden (bijv. door vakantie), dan geeft u wel altijd uw ELM door.

Instructie indien ‘natuurlijke eisprong (thuis monitoring)

1. Doorgeven van de eerste dag van uw (laatste) menstruatie (ELM)
2. Ovulatie-test en basale temperatuurcurve (BTC)
Ovulatiestesten tonen het luteïniserend hormoon (LH) in de urine aan. LH zorgt voor de eisprong. De eisprong vindt ongeveer 2 dagen na een positieve LH-test plaats. De inseminatie vindt op werkdagen plaats op de dag van de positieve test en in het

weekend en/of feestdagen 1 dag na de positieve LH-test. Het LH blijft enkele dagen in de urine aantoonbaar.

U heeft voor het startgesprek al een BTC bijgehouden en met de verpleegkundige afgesproken op welke cyclus dag u begint met de testen. U test tweemaal per dag, nl in de ochtend voor 8 uur en in de avond (tijd maakt niet uit) en zorgt ervoor dat u minimaal 4 uur niet geplast heeft voordat u de test doet. Het is dus niet nodig om meer dan een twee keer per dag te testen.

Welke test?

Wij adviseren u de digitale LH-test van Clearblue® te gebruiken (Clearblue DIGITAL ovulatietest). Deze is herkenbaar aan de roze dop op de verpakking en geeft een uitslag met een 'smiley'. De ervaring leert dat deze test een duidelijke uitslag geeft. Hierdoor is de test gemakkelijker in gebruik dan andere LH-testen waarbij u een streepje moet aflezen. Bij deze testen is het lastiger te zien of de test positief is. Als u in het verleden een andere type LH-test heeft gebruikt ("streepjestest", bijvoorbeeld Sensitest of Ovulady) waarbij u duidelijk het resultaat kan aflezen, dan kunt u overwegen deze test te gebruiken. Hierbij geldt dat een licht streepje (licht positieve test) een positieve test is.

Let op! Er bestaan ook ovulatietesten van Clearblue® met een indicator voor twee hormonen (deze heet 'advanced' of dubbele hormoon indicator), herkenbaar aan de paarse dop. Deze test adviseren wij u niet. Ook via onze [Poliklinische Apotheek](#) kunt u de digitale ovulatietest aanschaffen. Deze is maandag t/m zaterdag geopend van 7.30-23.00 uur. Op zon en feestdagen van 09.00 -21.00 uur. Voor actuele openingstijden; check de website van de [Poliklinische Apotheek](#).

3. Doorgeven positieve ovulatie test (LH-test)

Zodra de test positief wordt ('smiley'), geeft u dit door via "Mijn Dossier". Als u een positieve test heeft, dan stopt u met testen.

Maandag t/m vrijdag (Inseminatie gepland op maandag t/m vrijdag)

Tijd doorgeven test	Afspraaktijd bekend in "Mijn Dossier"	Tijdstip afspraak
LH test positief ochtend en testresultaat doorgegeven voor 8:15 uur	Uiterlijk 12:00 uur	IUI dezelfde dag in de middag 14.00-16.00 uur.
LH test positief avond en testresultaat doorgegeven voor 8:15 uur de volgende ochtend	Uiterlijk 12:00 uur	IUI de dag na de positieve LH test in de middag 14.00-16.00 uur.

Weekend en feestdagen (Inseminatie gepland op weekend of feestdag)

Tijd doorgeven test	Afspraaktijd bekend in "Mijn Dossier"	Tijdstip afspraak
LH test positief ochtend en testresultaat doorgegeven voor 8:15 uur	Uiterlijk 13.00 uur	IUI de dag na de positieve LH test dag tussen 11:00 en 12:45 uur. U kunt er ook voor kiezen om een cyclus over te slaan. Dit geeft u aan ons door op het moment dat u de uitslag van de LH test doorgeeft. Als u het later doorgeeft, dan is het semen misschien al ontdooid en worden deze kosten aan u doorgerekend.
LH test positief avond en testresultaat doorgegeven voor 8:15 uur de volgende ochtend	Uiterlijk 13.00 uur	IUI afhankelijk van dag positieve LH test; zie onderstaande voorbeelden.

Belangrijk: u test 2x per dag 's ochtends en 's avonds en geeft de testuitslag altijd voor 8:15 uur aan ons door.

Voorbeeld 1: Op donderdagavond heeft u een positieve LH test, dit geeft u voor vrijdagochtend 8:15 uur aan ons door en de inseminatie wordt vrijdagmiddag gepland.

Voorbeeld 2: Op vrijdagavond heeft u een positieve LH test, dit geeft u voor zaterdag 8:15 uur aan ons door en de inseminatie wordt zondag tussen 11:00 en 12:45 gepland. U mag kiezen, deze inseminatie door laten gaan of een cyclus overslaan. Dit geeft u door op het moment dat u de uitslag van de LH test doorgeeft.

Voorbeeld 3: Op zondagavond heeft u een positieve LH test. Dit geeft u voor maandag 8:15 uur aan ons door en de inseminatie wordt maandagmiddag gepland.

Voorbeeld 4: Op maandagochtend heeft u een positieve LH test. Dit geeft u voor 8:15 uur die ochtend door. De inseminatie wordt maandagmiddag gepland.

Wat moet U doen als de LH-test niet positief wordt?

U maakt uw [BTC](#) af. U laat uw complete BTC op in "Mijn Dossier", en stuurt ons een bericht via Mijn Dossier voor een belafspraken met de KID-verpleegkundige. De volgende cyclus kan indien u wenst dan via een kunstmatige eisprong (ziekenhuismonitoring) plaatsvinden.

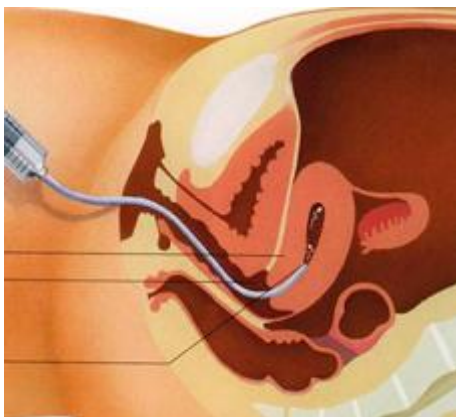
Hoe vindt de IUI plaats?

Produceren van sperma

Op de dag van de inseminatie levert uw partner of donor 's ochtends op afspraak het sperma in bij het Fertiliteitslaboratorium. Het sperma wordt hierna daar bewerkt (zie patiëntenfolder '[Spermabewerking bij IUI-, IVF en ICSI-behandeling](#)'). Het is niet nodig om enkele dagen onthouding te hebben voorafgaand aan het bezoek aan het Fertiliteitslaboratorium.

Inseminatie (IUI)

U wordt eenmaal per cyclus geïnsemineerd. Het is niet nodig een lege blaas te hebben; een vollere blaas is vaak makkelijker.

U gaat op een onderzoekstafel liggen met de benen in de beensteunen. De verpleegkundige brengt een nat speculum ("eendenbek" of spreider) in uw vagina in. Zodoende kan de verpleegkundige uw baarmoedermond goed zien. Via de baarmoedermond wordt een dun flexibel slangetje (katheter) in de baarmoederholte gelegd. De zaadcellen, geconcentreerd in een klein volume en opgezogen in een spuitje, worden via het langzaam leegduwen van het spuitje in de baarmoeder gebracht.

Hierna kunt u zich aankleden. Het kan zijn dat u enkele druppels bloedverlies of vochtverlies hebt, dit is niet erg. U hoeft verder geen speciale maatregelen te nemen. Standaard krijgt u 3 behandelingen in de natuurlijke cyclus.

Na de IUI

Als u gaat menstrueren, is de IUI-behandeling die maand helaas mislukt. U meldt deze menstruatie aan ons en wij zullen u verdere instructies geven over de vervolgbehandeling. Als u zestien dagen na de IUI nog niet bent gaan menstrueren, dan doet u thuis een zwangerschapstest in de urine. U meldt ons via Mijn Dossier als u zwanger bent. U vermeldt hierbij dat het om een zwangerschap na IUI-behandeling gaat en wat uw eerste dag van de laatste menstruatie was. U krijgt een afspraak voor de eerste zwangerschapsecho bij 7-8 weken zwangerschapsduur (= 5-6 weken na de IUI). Dit is opnieuw een vaginale echo. Adviezen voor het dagelijks leven vindt u in de folder '[Zwanger!](#)' (RIVM).

Psychische belasting

Een IUI-behandeling kost veel inzet en gaat nogal eens met emoties gepaard. De inseminatie zelf stelt medisch gezien niet heel veel voor, maar is een emotioneel moment. De periode na de inseminatie blijkt het moeilijkste van de hele behandeling te zijn en deze wordt vaak

onderschat. Er is grote onzekerheid over het resultaat van de behandeling. De teleurstelling bij het toch optreden van de menstruatie of een negatieve zwangerschapstest kan groot zijn. Als u daarover wilt praten of nog vragen heeft, kunt u telefonisch terecht bij de verpleegkundigen via onderstaand telefoonnummer. Voor een persoonlijk gesprek kunt u een afspraak maken op het verpleegkundig spreekuur of bij de counselor verbonden aan de afdeling.

Vragen

Heeft u nog vragen en/of opmerkingen, dan kunt u contact opnemen met het CVV, via “Mijn Dossier”. Indien u geen toegang heeft tot een smartphone of computer, dan kunt u ons bellen tel. 020-5664287 (tijdens werkdagen tussen 9.00 en 11.00 uur en 14.00 en 16.00 uur) Vermeld altijd uw (meisjes)naam, initialen, patiëntnummer en geboortedatum.